

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 23Sa/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4022200206
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Kálnayová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4022200206.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobkyni: Q.. U. S., bytom G. Q., S. S. 6, zastúpená advokátskou kanceláriou ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o. Bratislava, Dobšinského 12, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie v Bratislave, Bratislava, Ul. 29. augusta 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 222032-2/2017-BA zo dňa 13. 07. 2017, sudkyňou JUDr. Danou Kálnayovou, takto

rozhodol:

Krajský súd žalobu zamietla.
Krajský súd žalovanej nepriznáva právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I.

1. Rozhodnutím č. 222032-2/2017-BA zo dňa 13. 07. 2017, žalovaná zamietla odvolanie žalobkyne a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Nitra č. 10706-8/2016-NR zo dňa 15. 06. 2016 vo veci nezániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia zamietla v celom rozsahu a potvrdzuje napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že Sociálna poisťovňa, pobočka Nitra ako I. stupňový správny orgán rozhodnutím zo dňa 15. 06. 2016, rozhodol vo veci nezániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby k 28. 02. 2014 ale jej zaniklo dňa 14. 04. 2014.

3. Žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote podala proti rozhodnutiu I. stupňového správneho orgánu odvolanie, v ktorom namietala nesprávnosť vydaného rozhodnutia. Poukazovala na to, že nie všetky rozhodnutia sociálnej poisťovne musia mať písomnú formu. Je toho názoru, že o zániku sociálneho poistenia v nesporných prípadoch vyznačí zánik poistenia len v spise. Rozhodnutie I. stupňového správneho orgánu je nepreskúmateľné, považuje ho za nezákonné, je nezrozumiteľné. Vo výroku absentuje akýkoľvek právny predpis, podľa ktorého správny orgán rozhodol a rozhodol s odstupom viac ako jedného roka. Vytýka správne orgánu, že ho neupovedomil o začatí predmetného nedávkového konania a neposkytol mu možnosť vyjadriť sa k tomuto konaniu. Poukázala na to, že z povinného nemocenského a dôchodkového poistenia sa odhlásila k 28. 02. 2014, t.j. ku dňu skončenia prevádzkovania ambulancie ako SZČO. Vzhľadom k tomu, že sociálna poisťovňa vydala predmetné rozhodnutie už viac ako po roku, považuje toto rozhodnutie za nezákonné, pretože nejednalo sa o skončenie prevádzkovania ambulancie ale o transformáciu SZČO na právnickú osobu, a to ani ANIMAPED s.r.o. Ak by platil výrok napadnutého rozhodnutia, jednalo by sa o duplicitné povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie, pretože pri výkone jednej a tej istej činnosti by platila odvody dvakrát. Z výroku prvostupňového rozhodnutia nie je zrejmé, na základe akého právneho predpisu prvostupňový správny orgán rozhodol. Žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

4. Na základe podaného odvolania žalovaná ako odvolací orgán preskúmala napadnuté rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra a dospela k záveru, že rozhodnutie je vecne správne a v súlade so zákonom.

5. Podľa § 5 zákona č. 543/2010 Z. z. účinného od 01. 01. 2011 do 31. 12. 2013, samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov veku a je registrovaná podľa osobitného predpisu v súvislosti so zárobkovou činnosťou uvedenou v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím.

V registri daňových subjektov je žalobkyňa registrovaná ako SZČO od 25. 03. 1996 do 14. 04. 2014. Dňa 17. 08. 2005 bola účastníčkou konania Slovenskou lekárskou komorou vydaná licencia č. L1A/NR/0458/05 na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekáro. Licencia bola pozastavená od 31. 12. 2014 do 02. 12. 2015.

Rozhodnutím Nitrianskeho samosprávneho kraja č. NI: CS 1873/2014, CZ 5828/2014 zo dňa 19. 02. 2014 bolo žalobkyni dňom 28. 02. 2014 zrušené rozhodnutie o povolení prevádzkovať zdravotnícke zariadenie - ambulanciu, v odbore pediatria a dorastové lekárstvo.

Podľa § 14 ods. 1 písm. b/ zákona č. 543/2010 Z. z. účinnom od 01. 01. 2011, povinne nemocensky poistená je samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním s inou samostatne zárobkovo činnou osobou bol vyšší ako 12 násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5. Podľa § 15 ods. 1 písm. b/ zákona č. 555/2007 Z.z., účinnom od 01. 01. 2008, povinne dôchodkovo poistená je SZČO, ktorá je povinne nemocensky poistená.

6. Podľa § 21 ods. 1 zákona účinného od 01. 01. 2014, povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie SZČO vzniká od 1. júla kal. roka nasledujúceho po kal. roku, za ktorý je príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3 a bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5 a zaniká 30. júna kal. roka, nasledujúceho po kal. roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12. násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

Podľa § 138 ods. 5 zákona č. 252/2012 Z.z., účinného od 01. 01. 2013, vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej SZČO, dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti je mesačne najmenej vo výške 50 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kal. rok, ktorý dva roky predchádza kal. roku, za ktorý sa platí poistné.

7. Vzhľadom k tomu, že účastníka konania bola registrovaná v registri daňových subjektov ako SZČO do 14. 04. 2014 a jej príjem zo SZČO za rok 2012 (54.828,96eur) presiahol sumu 4.716,- eur, nezaniklo žalobkyni povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňom 28. 02. 2014.

8. Sociálna poisťovňa, pobočka Nitra prijala registračný list fyzickej osoby - odhlášku dňa 28. 02. 2014 s dátumom zániku poistného 28. 02. 2014, avšak neuviedla pobočke všetky skutočnosti relevantné pre posúdenie, či jej ako samostatne zárobkovo činnej osobe v tento deň skutočne zaniklo povinné nemocenské poistenie, keďže sociálna poisťovňa považovala tento registračný list sporný, bolo vydané predmetné napadnuté rozhodnutie.

Žalobkyňa bola aj po 28. 02. 2014 povinne nemocensky poistenou a povinne dôchodkovo poistenou SZČO, pretože splnila zákonom stanovené podmienky pre vznik a trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, t.j. mala právne postavenie SZČO a dosiahla zákonom ustanovenú hranicu príjmu za rok 2012. Účastníčka konania ako SZČO aj v období od 28. 02. 2014 splnila podmienky pre vznik a trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia. Z dôvodu nesprávne podaného registračného listu fyzickej osoby - odhlášky s dátumom zániku poistenia 28. 02. 2014 Sociálna poisťovňa, pobočka Nitra rozhodnutím č. 10706-8/2016-NR zo dňa 15. 06. 2016, ktorá rozhodla, že žalobkyni ako SZČO nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 28. 02. 2014 ale dňa 14. 04. 2014.

Zákon v znení neskorších predpisov umožňuje súbeh právneho postavenia zamestnanca s právnym postavením povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej SZČO. Ak je fyzická osoba súčasne zamestnancom a povinne nemocensky poistenou a povinne dôchodkovo poistenou SZČO, poistné za ňu ako zamestnanca odvádza zamestnávateľ a poistné ako SZČO je povinná odvádzať sama za seba. Zákon v znení neskorších predpisov však upravuje úhrn vymeriavacích základov, t.j. tzv. „maximálny mesačný vymeriavací základ“. Ak by úhrn vymeriavacích základov za niektorý mesiac, resp. mesiace bol vyšší ako suma ustanovená zákonom zo súm, ktoré by presiahli tzv. maximálny mesačný vymeriavací základ by sa poistné neodvádzalo.

II.

9. Žalobkyňa podala žalobu, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, a domáhala sa zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného č. 22232-2/2017-BA zo dňa 13. 07. 2017. Žalobkyňa uviedla v žalobe, že týmto rozhodnutím bola ukrátená na svojich právach, pretože jej povinné nemocenské a dôchodkové poistenie zaniklo k 28. 02. 2014, pretože samotná existencia licencie na výkon zdravotníckeho povolania neumožňuje reálny výkon tohto povolania, teda poskytovať zdravotnú starostlivosť. Zrušením povolenia prestala poskytovať zdravotnú starostlivosť ako fyzická osoba, t.j. dátumom odhlásky 28. 02. 2014 a od 01. 03. 2014 došlo k novému poskytovaniu zdravotnej starostlivosti formou s.r.o., kde je konateľkou a zamestnankyňou AniMAPED s.r.o. so sídlom Machulince, Topoľčianska 62. Poukázala na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove vo veci 2Sa/4/2017 zo dňa 07. 07. 2017 v obdobnej veci ako aj na nález Ústavného súdu SR č. 2221/07 19. 03. 2008, ktorý uviedol, že súd musí rešpektovať právo ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované, bez ohľadu na zmysel a účel toho ktorého záujmu chráneného príslušnou normou. V materiálnom právnom štáte nejde len o dodržiavanie práva, bez ďalšieho ale predovšetkým o dodržiavanie takých pravidiel správania, ktorú sú v súlade s hodnotami, na ktorých je právny poriadok vybudovaný. Právo je spoločensky normatívny systém, ktorého účelom je rozumné usporiadanie vzťahov medzi členmi spoločnosti. Súdu jednoznačne prislúcha, aby sa zaoberal otázkou, či mechanická aplikácia zákona nemôže priniesť absurdné dôsledky a v prípade, že tak je, aby touto interpretáciou pomocou redukcie „add absurdum“ odmietol a aby zvolil výklad, ktorý bude v súlade so zmyslom a účelom zákona a ktorý bude racionálny a spravodlivý.

Žalobkyňa mala za to, že k 28. 02. 2014 zrušením povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia mu zaniklo postavenie SZČO. Žalobkyňa si nebola vedomá toho, že licencia na vykonávanie samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov je oprávnením zakladajúcim status SZČO.

Z výroku rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu žalovaného pobočky Nitra, nie je zrejmé, na základe ktorého právneho predpisu rozhodla tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Absentuje vo výroku akýkoľvek odkaz na relevantný právny predpis. Okrem toho ani z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, ktorý právny predpis oprávňuje Sociálnu poisťovňu, pobočku Nitra zmeniť predchádzajúce rozhodnutie o zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia s odstupom viac ako jedného roka.

III.

10. Žalovaná na základe výzvy súdu podala dňa 15. 11. 2017 písomné vyjadrenie, v ktorom žiadala žalobu zamietnuť. Poukázala na to, že pre účely sociálneho poistenia sa za samostatne zárobkovo činné osoby považujú fyzické osoby vymedzené podľa ust. § 5 zákona č. 461/2003 Z.z. od 01. 01. 2011 do 30. 06. 2014 je pre nadobudnutie právneho postavenia SZČO dve podmienky, a to podmienka veku (dosiahnutie 18 rokov veku) a registrácia podľa osobitného predpisu v súvislosti so zárobkovou činnosťou uvedenou v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Z okruhu samostatne zárobkovo činných osôb sú vyňaté fyzické osoby, ktoré majú podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím (§ 5 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 543/2010 Z.z. v spojení s prechodným ustanovením § 293cu zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 338/2013 Z.z., v zmysle ktorého sa na vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia SZČO v období od 01. 01. 2014 do 30. 06. 2014 použije § 5 v znení zákona č. 543/2010 Z.z.

Z údajov, ktoré poskytol žalovanej Finančné riaditeľstvo SR, je zrejmé, že žalobkyňa je registrovaná na daň z príjmu fyzických osôb v súvislosti so zárobkovou činnosťou uvedenou v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení v období od 25. 03. 1996 do 14. 04. 2014. Vzhľadom na to žalovaná zastáva názor, že žalobkyňa splnila obe podmienky rozhodujúce pre nadobudnutie právneho postavenia SZČO podľa § 5 zákona č. 543/2010 Z.z., a preto bola na účely sociálneho poistenia považovaná za SZČO až do 14. 04. 2014. Samotné nadobudnutie postavenia SZČO na účely sociálneho poistenia nezakladá SZČO povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie podľa platnej právnej úpravy vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia SZČO závisí od výšky príjmu z podnikania i z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 595/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, alebo výnosu súvisiaceho s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, ktorý táto osoba dosiahla za predchádzajúci kalendárny rok. Až pri dosiahnutí príjmu relevantného na vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia SZČO vzniká tejto osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie a následne sa zaradí do okruhu platiteľov poistného na sociálne poistenie. V prípade ak SZČO nedosiahne príjem

relevantný na vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia nevzniká, resp. zaniká jej povinné poistenie.

Z údajov, ktoré poskytlo Finančné riaditeľstvo SR príjmy žalobkyne z podnikania za rok 2012 (54.828,96 eur) boli vyššie ako zákonom stanovená suma 4.716,- eur. Preto bola v období od 01. 07. 2013 do 14. 04. 2014 povinne nemocensky poistenou a povinne dôchodkovo poistenou SZČO.

K námietke žalobkyne, že zrušením povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia jej zaniklo právne postavenie SZČO žalovaná uvádza, že disponoval v spornom období s ďalším oprávnením na vykonávanie zárobkovej činnosti, a týmto oprávnením bola licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe.

V rámci konania vo veci zániku sociálneho poistenia bolo preukázaná, že žalobkyňa mala dočasne pozastavenú licenciu na výkon samostatnej zdravotníckej praxe na čas od 03. 12. 2014 do decembra 2015.

Na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe označovanej ako L1A zakladá držiteľovi tejto licencie status SZČO na účely sociálneho poistenia. Na povinnosti vyplývajúce zo statusu SZČO nemá vplyv, že lekár v skutočnosti samostatnú zdravotnícku prax nevykonáva.

Žalobkyňa dňa 28. 02. 2014 predložila pobočke žalovanej odhlášku s dátumom zániku povinného poistenia 28. 02. 2014, avšak neuviedla, pobočke všetky skutočnosti relevantné pre posúdenie, či už jej SZČO tento deň skutočne zaniklo alebo nezaniklo nemocenské poistenie.

Skutočnosťou, že je žalobkyňa držiteľkou licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe žalovaná zistila z údajov, ktoré poskytla Slovenská lekárska komora. Následne potom rozhodnutím zo dňa 15. 06. 2016 rozhodla o nezániku sociálneho poistenia dňa 28. 02. 2014, ale o zániku ku dňa 14. 04. 2014. Žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

IV.

11. Krajský súd ako správny súd vecne a miestne príslušný podľa § 23 ods. 2 SSP a § 190 SSP, preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutia žalovaného ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov žaloby s nariadením pojednávania a dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správnych orgánov (žalovaného a I. stupňového) vo vzťahu k žalobkyňi nie sú v súlade so zákonom, a preto rozhodnutie zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP, pretože vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia a písm. d/, pretože je nepreskúmateľné a nedostatok dôvodov. Súčasne zrušil na návrh žalobcu podľa ods. 3 písm. a/ citovaného ustanovenie aj rozhodnutie orgánu správy nižšieho stupňa, ktoré mu predchádzalo.

V.

12. Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp.zn. 23Sa/120/2017-73 zo dňa 30. 04. 2018 podala kasačnú sťažnosť žalovaná dňa 10. 07. 2018, ktorá žiadala rozsudok krajského súdu zrušiť a vrátiť na nové konanie. Nesúhlasila s vysloveným právnym názorom súdu. Naďalej zastávala názor, že žalobkyňi nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňom 28. 02. 2014 ale zaniklo 14. 04. 2014. Poukázala na skutočnosť, že správny súd svoje rozhodnutie odôvodňuje ustanoveniami zákona o sociálnom poistení, ktoré už v prejednávacom prípade neboli účinné (§ 5 písm. c/ a § 21 ods. 4 písm. b/ zákona o sociálnom poistení, ktoré boli účinné do 31. 12. 2010). V tejto súvislosti poukázal na to, že s účinnosťou od 01. 01. 2011 do 30. 06. 2014 nadobúda fyzická osoba právne postavenie SZČO na účely sociálneho poistenia v prípade, ak dovŕšila 18 rokov veku a je registrovaná podľa osobitného predpisu (zákon č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov, v znení neskorších predpisov, resp. podľa zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní) v súvislosti so zárobkovou činnosťou uvedenou v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení. Žalobkyňa podľa sťažovateľky bola registrovaná na dani z príjmov fyzických osôb v súvislosti so zárobkovou činnosťou v zmysle § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení v období od 25. 03. 1996 do 14. 04. 2014, vzhľadom na to, že dňom 14. 04. 2014 prestala spĺňať jednu z podmienok na nadobudnutie postavenia SZČO v zmysle § 5 o sociálnom poistení zo zákona jej tak zanikol status samostatne zárobkovo činnnej osoby, teda aj povinné poistenie.

Vo vzťahu k vykonávaniu samostatnej zdravotníckej praxe v zmysle zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkov, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov sťažovateľka uviedla, že v tomto prípade je potrebná len licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe a nie je potrebné žiadne povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia.

Podľa názoru sťažovateľky žalobkyňa dosiahla v rozhodujúcom období rok 2012 - príjem, ktorý bol relevantný na vznik, resp. trvanie povinného poistenia, a preto jej povinné poistenie ako SZČO trvalo aj po 28. 02. 2014. Príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo výnos súvisiaci s

podnikaní a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov je rozhodujúci pri posudzovaní vzniku, resp. zániku povinného poistenia SZČO k 01. 07. kal. roka. Ďalej sťažovateľka uviedla, že vo vzťahu k zániku povinného poistenia žalobkyne, táto bola držiteľkou licencie L1A aj po 28. 02. 2014, pričom túto licenciu mala pozastavenú až v období od 03. 12. 2014 do 02. 12. 2015. Skutočnosť, že žalobkyňa bola od 01. 03. 2014 zamestnankyňa spoločnosti Ani MAPED s.r.o. nemá vplyv na zákonnosť rozhodnutia, vzhľadom na to, že zákon o sociálnom poistení nevylučuje súbeh poistení.

13. Najvyšší správny súd SR rozsudkom 9Sžsk 55/2020-127 zo dňa 27. 04. 2022 zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre č. 23Sa/120/2017-73 zo dňa 30. 04. 2018 a opravné uznesenie č.k. 23Sa/120/2017-110 zo dňa 28. 04. 2020 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

14. Predmetom preskúmvacieho konania je rozhodnutie žalovanej - Sociálnej poisťovne ústredie č. 22232-2/2017-BA zo dňa 13. 06. 2017, ktorým žalovaná podľa § 218 ods. 2 zákona o sociálnom poistení zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra č. 10706-8/2016-NR zo dňa 15. 06. 2016, ktorým prvostupňový správny orgán rozhodol tak, že žalobkyni ako SZČO nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 28. 02. 2014 ale zaniklo 14. 04. 2014.

15. Kasačný súd vychádzajúc zo skutkových zistení zo spisu správneho súdu, ktorý tvoril aj administratívny spis žalovanej, zistil, že medzi účastníkmi ostalo predovšetkým za sporné, či žalobkyni ako SZČO zaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 28. 02. 2014, a túto spornú otázku považoval kasačný súd za zásadnú a predovšetkým na ňu zameril svoju pozornosť.

16. Právna úprava zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 338/2013 Z.z., s poukazom na prechodné ustanovenie § 293cu zákona č. 461/2003 Z.z., v rámci ktorého bolo ustanovené, že na vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia SZČO v období od 01. 01. 2014 do 30. 06. 2014 sa použije § 5 v znení účinnom do 31. 12. 2013, ktoré sa vzťahuje aj na daný prípad. V zmysle tejto právnej úpravy, zákonodarca za SZČO považuje fyzickú osobu, ktorá dovŕšila 18 rokov veku a je registrovaná podľa osobitného predpisu v súvislosti so zárobkovou činnosťou uvedenou v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím. Z právnej úpravy vyplýva, že zákonodarca v § 5 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 543/2010 účinného od 01. 01. 2011 za SZČO považuje fyzickú osobu, ktorá dosiahla 18 rokov veku a je registrovaná podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom na tieto účely sa považuje zákon č. 511/1992 Zb. o práve daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov. V zmysle zákona o správe daní daňový subjekt, ktorý sa registruje u správcu dane je povinný predložiť správcovi dane žiadosť o registráciu na tlačive, ktorého vzor určí ministerstvo. Vznik povinného poistenia SZČO v zmysle § 21 zákona č. 461/2003 Z.z. sa spája s výškou príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktorý táto osoba dosiahla za predchádzajúci kal. rok. V danom prípade je nevyhnutné poukázať na osobitný predpis upravujúci oprávnenie na výkon podnikania a výkon SZČO v prípade lekára, ktorým je zákon č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákonodarca v prvej časti uvedeného zákona v úvodných ustanoveniach definuje zdravotnícke povolanie a kto je poskytovateľom zdravotnej starostlivosti. V zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 3 ods. 4 písm. c/ zákona, zdravotnícke povolanie vykonáva na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe podľa tohto zákona, lekár ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je oprávnený na výkon samostatnej zdravotníckej praxe na základe licencie. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že lekár ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je oprávnený vykonávať samostatnú zdravotnícku prax na základe licencie, pričom zákonodarca výslovne ustanovuje, že na výkon samostatnej zdravotníckej praxe sa vyžaduje licencia, teda licencia L1A. Vychádzajúc z uvedeného vydanie licencie L1A je oprávnením lekára na výkon SZČO, resp. výkon podnikania.

17. Otázkou postavenia lekára ako SZČO v zmysle § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení z dôvodu, že bol držiteľom licencie L1A sa zaoberal a dal na ňu odpoveď Najvyšší súd SR v rozsudku sp.zn. 1Vs 3/2019 zo dňa 20. 11. 2020 vo vzťahu k otázke, či licencia L1A vydaná lekárovi na výkon samostatnej zdravotníckej praxe podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. možno považovať za oprávnenie na výkon činnosti predpokladané v § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení, účinnom do 31. 12. 2010 sa Najvyšší súd SR ustálil, že „ pod pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti v zmysle § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2010 je potrebné rozumieť povolenie, súhlas s vykonávaním určitej činnosti, ktoré vydáva Slovenská lekárska komora po tom, čo zistí, že lekár spĺňa odborné a iné zákonom ustanovené predpoklady na vykonávanie samostatnej zdravotníckej praxe. Po splnení zákonných podmienok je iba na vóli držiteľa akým spôsobom a kde bude výkon činnosti

realizovať, pričom zo strany verejnej moci u držiteľa licencie L1A žiadny ďalší úkon nie je potrebný. V prípade držiteľom licencie L1A je naplnená formálna aj materiálna stránka oprávnenia na výkon činnosti, pretože neexistuje žiadna vonkajšia prekážka nezávislá od vôle držiteľa licencie, ktorá by mu bránila vykonávať samostatnú zdravotnícku prax, teda poskytovať zdravotnícku starostlivosť v zdravotníckom zariadení, prevádzkovanom iným poskytovateľom alebo na inom mieste (napr. v byte chorého, v inom prirodzenom sociálnom prostredí osoby, ktorá vyžaduje poskytovanie zdravotnej starostlivosti). V prípade poskytovania zdravotnej starostlivosti na základe licencie L1A ide o tzv. „návštevную službu“. Samotná skutočnosť, že prevádzkovateľ zdravotníckeho zariadenia, s ktorým lekár držiteľ licencie L1A uzatvára zmluvu, je povinný spĺňať podmienky ustanovené zákonom, medzi ktoré patrí aj vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia s oprávnením na vykonávanie samostatnej zdravotníckej praxe lekára - držiteľa licencie L1A, nijako nesúvisí. Skutočnosť, že držiteľ licencie L1A uvedenú licenciu nevyužíva, neznamenaá reálnu nemožnosť jej využívania. Na to, aby licencia L1A nebola oprávnením podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení, musela by existovať objektívna nemožnosť vykonávať činnosť, ktorá nespočíva v konaní, resp. nekonaní držiteľa oprávnenia.

Na povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia sa viaže výlučne na osobu prevádzkovateľa zdravotníckeho zariadenia. Zánikom povolenia neprestane lekár, ktorý je držiteľom licencie L1A spĺňať podmienky pre vydanie tohto druhu licencie. Splnenie predpokladov pre vydanie licencie L1A lekárom, nie je naviazané na vydanie povolenia prevádzkovateľa zdravotníckeho zariadenia. Skutočnosť, že lekár - držiteľ licencie L1A, uzatvára zmluvy s prevádzkovateľom zariadenia, ktorý má vydané povolenie, nemožno chápať ako podmienku oprávnenia na výkon zdravotníckej praxe. Podmienky na výkon samostatnej zdravotníckej praxe musí lekár splniť na to, aby mu licencia L1A bola vydaná. Zmluvu s prevádzkovateľom zdravotníckeho zariadenia uzatvára následne po tom, čo spĺňa podmienky na výkon zdravotníckej praxe, teda po vydaní licencie L1A.

Veľký senát v konaní vedenom pod sp.zn. 1Vs 3/2019 dospel k záveru, že je potrebné sa odchyliť od záveru veľkého senátu vo veci sp.zn. 1S 1/2019 tak, že licenciu L1A ako samostatné oprávnenie na výkon zdravotníckeho povolania podľa § 3 ods. 4 písm. c/ zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotníckej starostlivosti, treba považovať za oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, v znení zákona č. 310/2006 Z.z., na základe ktorého je lekár držiteľ licencie L1A považovaný za samostatne zárobkovú činnú osobu na účely zákona o sociálnom poistení“.

18. Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 1Vs 3/2019 zo dňa 24. novembra 2020 k otázke zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia z titulu oprávnenia na vykonávanie činností v zmysle § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení v znení platnom do 31. 12. 2010, citujúc § 14 ods. 1 písm. b), § 21 ods. 1 a 3, § 227 ods. 2, písm. a), § 228 ods. 1,2,3 a 7. § 233 ods. 6 zákona o sociálnom poistení. konštatoval: ..... "Status samostatne zárobkovo činnnej osoby (ďalej aj „SZČO“) na základe licencie L1A nie je bez ďalšieho dôvodom vzniku, resp. trvania povinného poistenia SZČO, je však predpokladom vzniku alebo trvania takého poistenia.

V tejto súvislosti považuje Veľký senát za potrebné zdôrazniť, že ten istý lekár môže byť povinne poistený ako SZČO podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. Z., či už na základe licencie L1A alebo/aj ako fyzická osoba - držiteľ licencie L1B na základe povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia: súčasne môže byť povinne poistený aj ako zamestnanec, prípadne aj ako iná SZČO uvedená v § 5 písm. a), b), až f) zákona č. 461/2003 Z. z.

Osobitný spôsob vznikli, resp. zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia (ďalej aj „povinné poistenie“) samostatne zárobkovo činnnej osoby upravuje ustanovenie § 21 ods. 2 až 4 zákon č. 461/2003 Z. z.

Trvanie a zánik poisteného lekára, ktorý je držiteľom licencie L1A, odo dňa vzniku pracovného pomeru. r ktorom na výkon činnosti je povinný mať oprávnenie podľa osobitného predpisu (licenciu L1B), osobitne upravuje ustanovenie § 21 ods. 4 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z.

Podľa § 21 ods. 4 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z., účinnom od 01. 01. 2008 do 31. 12. 2008, povinné nemocenské poistenie apovijiné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. b) a c) dňom zániku týchto oprávnení, a samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. c) odo dňa vzniku pracovného pomeru, v ktorom na výkon

činnosti je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu, ak od tohto dňa podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 5 písm. c).

Držiteľovi licencie L1A v zmysle citovaného ustanovenia povinné poistenie môže zaniknúť z troch dôvodov. Prvým dôvodom je príjem v rozhodnom období nižší ako predpokladá ustanovenie § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. Druhým dôvodom je zánik licencie L1A, kedy povinné poistenie zanikne dňom zániku tejto licencie. Na zánik povinného poistenia držiteľa licencie L1A z tretieho dôvodu, teda z dôvodu vzniku pracovného pomeru sa vzťahuje ustanovenie § 21 ods. 4 písm. b), časť vety za spojovníkom „a“. To znamená, že z dôvodu vzniku pracovného pomeru u poskytovateľa zdravotníckeho zariadenia, v ktorom lekár musí mať licenciu L1B, môže povinné poistenie lekára ako SZČO z titulu držby licencie L1A zaniknúť iba vtedy, ak držiteľ licencie L1A splní svoju povinnosť podľa § 227 ods. 2 písm. a) a § 228 ods. 3 a 7 v spojení s § 21 ods. 4 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. a pobočke Sociálnej poisťovne predloží vyhlásenie, že odo dňa vzniku pracovného pomeru nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 5 písm. c), teda že od uvedeného dňa nevykonáva činnosť na základe licencie L1A (t. j. samostatnú zdravotnícku prax).

Keďže zákon č. 461/2003 Z. z. výslovne vyžaduje podanie „vyhlásenia“ podľa § 21 ods. 4 písm. b), za splnenie tejto povinnosti nemožno považovať podanie Registračného listu - odhlášky, z obsahu ktorého náležitosti vyhlásenia nevyplývajú.

Na účely § 21 ods. 4 v spojení s § 228 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. Sociálna poisťovňa vydala a na svojej webovej stránke zverejnila tlačivo „Vyhlásenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, že od vzniku pracovného pomeru nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby, na ktorú má oprávnenie podľa osobitného predpisu“. Z obsahu tohto tlačiva vyplýva, že sa týka samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) zákona, ktorú vyhlasuje, že od vzniku pracovného pomeru, t.j. „od...“ túto činnosť nevykonáva a že toto vyhlásenie podáva ako súčasť Registračného listu FO - odhlášky z povinného nemocenského poistenia a z povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby z dôvodu zániku týchto poistení.

Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie držiteľa licencie L1A teda môže zaniknúť tromi spôsobmi:

- podľa § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. dňom 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou (ďalej len „príjem z podnikania“) nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 tohto zákona, alebo
- podľa § 21 ods. 4, časti vety pred písmenom „a“ zákona č. 461/2003 Z. z. v znení platnom od 01. 08. 2006 do 31. 12. 2010 vždy dňom zániku licencie, alebo
- odo dňa vzniku pracovného pomeru s poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, v ktorom na výkon činnosti je povinný mať oprávnenie podľa osobitného predpisu, ak (v súlade s § 227 ods. 2 písm. a) a § 228 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 21 ods. 4, časti vety za písmenom „a“ tohto zákona) taký lekár predložil pobočke Sociálnej poisťovne vyhlásenie, že od vzniku pracovného pomeru nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 45 písm. c) tohto zákona.“

Vo vzťahu k skúmaniu pôvodu príjmov poistencov - lekárov, najvyšší súd v predmetnom rozhodnutí uviedol, že takúto povinnosť žalovanej nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení. Žalovaná v rámci zisťovania podkladov pre rozhodnutie o vzniku alebo zániku povinného poistenia vychádza z oznámenia Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky podľa § 233 ods. 6 písm. a) zákona o sociálnom poistení, resp. z výpisu daňového priznania podľa § 228 ods. 1 a 2 tohto zákona. Z uvedeného vyplýva, že zákonodarca nezveril takúto právomoc Sociálnej poisťovne, a preto nemôže prešetrovať príjmy poistencov a pri svojej činnosti vychádza výlučne z podkladov, ktoré zabezpečuje Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky. Zároveň kasačný súd v zmysle rozhodnutia najvyššieho súdu dodáva, že

„Sociálna poisťovňa nie je povinná skúmať, aká časť z týchto príjmov je čisto z činnosti na základe licencie L1A, ktorá okolnosť je pre posúdenie vzniku alebo zániku poistenia podľa § 21 ods. 1 právne irelevantná. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že aj v prípade, ak príjmy z podnikania vykonávaného podľa osobitných predpisov sú nižšie, ale v súčte s inými príjmami zo samostatnej zárobkovej činnosti,

napr. zo živnosti sú v súčte vyššie ako predpokladá ustanovenie § 21 ods. 1 zákona č. 461 /2003 Z. z., poistenie vznikne, resp. trvá naďalej“.

Záverom je potrebné uviesť, že ak „lekár v daňovom priznaní priznal príjmy, považované za príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, ide vždy o príjem SZČO a nie je právne významné, či tento príjem fyzická osoba dosiahla z titulu jej statusu podľa § 5 písm. c) alebo aj podľa § 5 písm. a), príp. písm. b) alebo d) zákona o sociálnom poistení v znení platnom do 31. 12. 2010.

19. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení č. k. IV. ÚS 610/2021-22 zo dňa 30. 11. 2021, ktorým odmietol ústavnú sťažnosť proti uvedenému rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1 Vs 3/2019 zo dňa 24. novembra 2020, konštatoval: ..... „ Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok nie je možné považovať za zjavne neodôvodnený ani za arbitrárny, teda taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch nemajúcich oporu v zákone, resp. popierajúcich podstatu, zmysel a účel v predmetnom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu zo strany všeobecného súdu je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Z ústavnoprávneho hľadiska preto nie je dôvod na spochybnenie záverov napadnutého rozsudku, pretože sú dostatočne zdôvodnené, aj keď s takým zdôvodnením sťažovateľ nesúhlasí a využíva dostupnú inštančnú možnosť tieto závery vo svoj prospech „prebiť“, nie však na podklade využiteľnom pre ústavnú sťažnosť. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je teda ústavne udržateľný.

Ústavný súd opätovne pripomína, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré zákon zveril najvyššiemu súdu (bod 22 odôvodnenia tohto rozhodnutia), a preto ak všeobecné súdy zaujímajú vo vzťahu k určitej otázke rôzne právne názory, nemožno v takomto postupe vidieť porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže zaujatie stanovísk k výkladu zákonov a iných než ústavných predpisov je vo výlučnej kompetencii najvyššieho súdu (m. m. 11: ÚS 426/2018).

Tu je potrebné osobitne zdôrazniť, že zjednocovanie rozhodovania senátov najvyššieho súdu je (aj) vecou veľkého senátu príslušného kolégia tohto súdu. Po takom vyriešení určitej právnej otázky je určite z hľadiska právnej istoty nežiaduce, ak sa judikatúrny stav opätovne zmení bez zmeny pre rozhodovanie podstatného právneho predpisu. Zároveň však platí, že pokiaľ zákonodarca s postupom zmeny právneho názoru veľkého senátu o tej istej otázke následným rozhodnutím veľkého senátu v inom zložení výslovne počíta, ide o „poistku omylu“ a vyšší stupeň zjednocovacieho procesu na účel aplikačnej optimalizácie (k tomu pozri body 17, 19, 21 a 23 tohto odôvodnenia). Novo rozhodujúci sudcovia najvyššieho súdu nemôžu v predmetnej situácii svoj odlišný právny názor ignorovať, a naopak, postupujú ex officio, pričom taký ich zákonne súladný postup nemôže byť z hľadiska práva na súdnu ochranu neúspešnej strany r konaní v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy úspešne napadnutý ako ústavne nekonformný.

Sťažovateľom avizované (ako možné) neustále preklápanie riešenia dotknutej právnej otázky postupne sa líšiacimi rozhodnutiami veľkého senátu kolégia v inom zložení je eliminované mechanizmom prijímania stanoviska podľa § 21 ods. 3 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. o sudoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd teda v okolnostiach tejto veci dospel k záveru, že argumentácii sťažovateľa chýba ústavnoprávny rozmer, keď vo svojej ústavnej sťažnosti v zásade len polemizuje s právnymi závermi najvyššieho súdu a stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov. Sťažovateľom uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia najvyššieho súdu, ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

Uvedené je dostačujúce na to, aby ústavný súd túto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo."

Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je pre súdy záväzne.

20. Kasačný súd z uvedeného rozhodnutia ako aj zo skutkových zistení, ktoré v danej veci, že žalobkyňa aj po zrušení povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia rozhodnutím Nitrianskeho samosprávneho kraja č. NI: CS 1873/2014 zo dňa 27. 02. 2014 v odbore pediatria a dorastové lekárstvo ku dňu 28. 02. 2014 a naďalej bola držiteľkou licencie L1A/NR/0458/05 zo dňa 17. 08. 2005 vydanou Slovenskou lekárskou komorou na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárnika a naďalej bola registrovaná ak daňový subjekt až do 14. 04., 2014 pre daň z príjmov fyzických osôb a daň z príjmov zo závislej činnosti na Daňovom úrade Nitra, teda za predchádzajúce obdobie vykazovala príjem, ktorý jej zakladal povinné poistenie SZČO. Žalovaná v oboch stupňoch rozhodla v súlade so zákonom, keď rozhodla tak, že žalobkyni ako SZČO nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 31. 01. 2009 ale zaniklo 31. 12. 2010. Kasačný súd mal vzhľadom na závery veľkého senátu Najvyššieho súdu SR v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu SR, že žalobkyňa ako držiteľka licencie L1 mal postavenie SZČO v zmysle § 5 zákona o sociálnom poistení. V prípade žalobkyne ako držiteľky licencie L1A je naplnená formálna aj materiálna stránka oprávnenia na výkon činnosti, pretože neexistuje žiadna vonkajšia prekážka nezávislá od jej vôle ako držiteľa tejto licencie, ktorá by jej bránila vykonávať samostatnú zdravotnícku prax. Skutočnosť, že žalobkyňa ako držiteľ tejto licencie L1A ju nevyužívala, neznamena reálnu nemožnosť jej využívania.

21. Kasačný súd vzhľadom na vyššie uvedené považoval kasačné námietky za dôvodné, a preto rozhodnutie správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 462 ods. 1 a § 440 ods. 1 písm. g/ SSP. V ďalšom bude povinnosťou súdu opätovne sa vecou dôsledne zaoberať, ustáliť si zásadné otázky v konaní, v ich intenciách posúdiť zákonnosť rozhodnutia a postup žalovanej, a to v súlade s názorom kasačného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí a vo veci opätovne rozhodnúť.

VI.

22. Predmetom preskúmvacieho konania na krajskom súde bolo rozhodnutie žalovanej č. 22232-2/2017-BA zo dňa 13. 07. 2017, ktorým potvrdila rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, pobočky Nitra č. 10706-8/2016-NR zo dňa 15. 06. 2016 vo veci nezaníku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, ktoré žalobkyni ako SZČO nezaniklo dňom 28. 02. 2014, ale zaniklo dňa 14. 04. 2014.

23. Krajský súd opätovne preskúmal napadnuté rozhodnutia po zrušení rozsudku kasačným súdom bez pojednávania podľa § 107 ods. 2 SSP a po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

24. Z obsahu administratívneho spisu mal súd za preukázané, že žalobkyňa aj po vydaní rozhodnutia Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorým jej bolo zrušené povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení v odbore pediatria a dorastové lekárstvo dňom 28. 02. 2014 bola naďalej držiteľkou licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v odbore pediatria a dorastové lekárstvo na základe rozhodnutia Slovenskej lekárskej komory zo dňa 07. 09. 2005 č. L1A/NR/0458/05 a za predchádzajúce rozhodné obdobie vykazovala príjem a jej registrácia na daňovom úrade bola ukončená dňa 14. 04. 2014, nezaniklo jej povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 28. 02. 2014 ale jej zaniklo 14. 04. 2014, keďže v intenciách vyššie uvedeného názoru veľkého senátu Najvyššieho súdu SR v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu SR žalobca ako držiteľ licencie L1A mal postavenie SZČO v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z., pretože neexistuje žiadna vonkajšia prekážka nezávislá od jeho vôle ako držiteľa tejto licencie, ktorá by mu bránila vykonávať samostatnú zdravotnícku prax, teda poskytovať zdravotnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení prevádzkovanom iným poskytovateľom alebo na inom mieste. Na to, aby licencia L1A nebola oprávnením podľa § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. musela by existovať objektívna nemožnosť vykonávať činnosť, ktorá nespočíva v konaní, resp. v nekonaní držiteľa oprávnenia.

25. Záverom správny súd konštatuje, že podmienky vzniku a zániku povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia sú presne stanovené v zákona č. 461/2003 Z.z., ktorý nepozná ustanovenie upravujúce zmiernenie tvrdosti zákona alebo uplatňovanie výnimiek u jednotlivých

poistencov. Z toho dôvodu námietka žalobkyne, že postup žalovanej v danej veci bol nespravodlivý a je právne irelevantná. Vzhľadom na vyššie uvedené ako aj prijatý názor Najvyššieho správneho súdu SR v rozsudku 7Sžsk 122/2018 zo dňa 27. 04. 2022, ktorým je správny súd viazaný, správny súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej ako i postup, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia, je v súlade so zákonom, a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

26. O trovách konania súd rozhodol tak úspešnej žalovanej súd nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože jej žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu správneho súdu nie je prípustný opravný prostriedok, ak tento zákon neustanovuje inak (ust. § 133 ods. 2 SSP).

Proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu je prípustná kasačná sťažnosť, ak zákon neustanovuje inak (ust. § 439 ods. 1, 2, 3 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v ust. § 440 ods. 1, 2 SSP.

Kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu subjektu oprávnenému na jej podanie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je 30 dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu v prípadoch uvedených v § 145 ods. 2 SSP. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

Kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh), pričom sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom (§ 449 ods. 1). Tieto povinnosti neplatia, ak ide o konania o správnej žalobe v sociálnych veciach (§ 6 ods. 2 písm. c).